

ความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ จังหวัดกาญจนบุรี

ประชาชนในเขตตำบลหนองไผ่ได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัยเป็นประจำทุกปี เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลหนองไผ่ตั้งอยู่ในที่ลุ่มใกล้กับแม่น้ำชี ซึ่งเมื่อถึงฤดูน้ำหลากจะเกิดน้ำท่วมเป็นบริเวณกว้าง โดยที่ผ่านมานั้นไม่มีการศึกษาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในแม่น้ำชี ช่วงที่ไหลผ่านตำบลหนองไผ่อย่างเป็นระบบ ดังนั้นหากมีน้ำท่วมในช่วงเวลาที่พืชผลทางการเกษตรกำลังเจริญเติบโต ก็จะทำให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรเป็นอย่างมาก ประกอบกับไม่มีมาตรการแจ้งเตือนภัยเมื่อกระแสน้ำเพิ่มสูงขึ้นอย่างฉับพลัน ประชาชนในชุมชนจึงไม่สามารถเตรียมตัวรับมือกับน้ำท่วมได้อย่างทันท่วงที จึงก่อให้เกิดความเสียหายและความเดือดร้อนแก่ประชาชนเป็นอย่างมาก ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ จึงมีแนวคิดในการบรรเทาความเสียหายจากปัญหาน้ำท่วมในชุมชน โดยจัดให้มีการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมในการบรรเทาความเสียหายจากปัญหาอุทกภัย

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: ด่านมะขามเตี้ย

จังหวัด: กาญจนบุรี

ประชากร: 3,950 คน

พื้นที่: 58 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางตรง

วิถีใหม่

ในปี 2544 อบต.หนองไผ่จัดให้มีโครงการ “ความร่วมมือเพื่อเตือนภัยปัญหาอุทกภัย” โดยจัดให้มีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในแม่น้ำชี ช่วงที่ไหลผ่านเขตตำบลหนองไผ่ เพื่อเป็นข้อมูลให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำ และดำเนินการแจ้งเตือนภัยเมื่อกระแสน้ำในแม่น้ำเพิ่มสูงขึ้นอย่างฉับพลัน เพื่อให้ประชาชนสามารถรับมือกับปัญหาน้ำท่วมได้อย่างทันท่วงที

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

- 1.จัดการประชุม สภา อบต. เพื่อระดมความคิดเห็นถึงแนวทางในการบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากปัญหาอุทกภัยในชุมชน ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่าควรมีการรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในแม่น้ำชีช่วงที่ไหลผ่านตำบลหนองไผ่ในแต่ละปีแล้วเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเพื่อให้ปรับเปลี่ยนช่วงเวลาการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ พร้อมกับจัดให้มีการเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในช่วงน้ำหลาก และแจ้งเหตุให้ประชาชนทราบเมื่อเกิดน้ำท่วมได้อย่างทันท่วงที
- 2.ประสานงานกับกรมชลประทานเพื่อขอความร่วมมือในการจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเก็บและรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ และการแจ้งเหตุเมื่อเกิดน้ำท่วม มาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของ อบต.
- 3.จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ ในแม่น้ำชี และวิธีการแจ้งเหตุฉุกเฉินเมื่อเกิดน้ำท่วมอย่างฉับพลันเพื่อให้ประชาชนในชุมชนทราบอย่างทันท่วงทีให้แก่พนักงาน อบต. โดยวิทยากรจากกรมชลประทาน จำนวน 3 คน ใช้เวลาในการอบรมจำนวน 2 วัน
- 4.ประสานงานกับกรมชลประทาน เพื่อขอทราบข้อมูลสถิติระดับน้ำในแม่น้ำชีย้อนหลังไป 5 ปี เพื่อศึกษาว่าในช่วงเวลาใดบ้างที่ระดับน้ำในแม่น้ำชีมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จนก่อให้เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ตำบลหนองไผ่ ซึ่งจากข้อมูลพบว่าในเดือนตุลาคมของแต่ละปี ระดับน้ำในแม่น้ำชีมักจะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

5.กรมชลประทานได้ติดตั้งเครื่องวัดระดับน้ำบริเวณริมฝั่งแม่น้ำชีในเขตตำบลหนองไผ่ ซึ่งมีลักษณะเป็นท่อนโลหะที่มีขีดแสดงระดับความสูงของผิวน้ำโดยเทียบกับฝืนทรายกลางแม่น้ำ โดยมีทั้งหมด 3 หลัก ซึ่งแสดงระดับความสูงของผิวน้ำที่ 2 เมตร 4 เมตร และ 6 เมตร ตามลำดับ หลักวัดระดับน้ำทั้งหมดจะปักไว้ริมฝั่งแม่น้ำ ห่างกันเป็นระยะทางประมาณ 10 เมตร เพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในแต่ละวัน ทั้งนี้หากระดับกระแสน้ำเพิ่มขึ้นเกินกว่า 3.5 เมตร ขึ้นไป จะถือว่าเป็นระดับที่เป็นอันตรายที่จะเกิดน้ำท่วมขึ้นภายในชุมชน

6.มอบหมายให้พนักงานของ อบต. จำนวน 3 คน ที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ ทำหน้าที่ตรวจวัดระดับน้ำในบริเวณหลักวัดระดับน้ำ ในช่วงฤดูน้ำหลาก เป็นเวลา 1 เดือน โดยจะผลัดเปลี่ยนให้พนักงานมาตรวจวัดระดับน้ำ วันละ 1 คน ในช่วงเวลา 16.30 – 06.30 น. ซึ่งหากระดับน้ำเพิ่มสูงขึ้นถึงระดับที่เป็นอันตราย ก็จะมีการแจ้งเตือนภัยเพื่อให้ประชาชนเตรียมพร้อมในการรับมือกับอุทกภัยที่จะเกิดขึ้น โดยจะแจ้งเตือนภัยผ่านเสียงตามสายในตำบล ซึ่งสามารถกระจายข่าวให้ประชาชนทราบได้อย่างทั่วถึงภายในเวลา 30 นาที

7.ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชน ทราบถึงข้อมูลการเปลี่ยนแปลงระดับกระแสน้ำในแม่น้ำชี ช่วงที่ไหลผ่านตำบลหนองไผ่เพื่อให้ประชาชนวางแผนการเพาะปลูกได้อย่างเหมาะสม และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับระดับกระแสน้ำในลำน้ำชี ให้แก่ชุมชนต่างๆ ในลุ่มแม่น้ำชีซึ่งอยู่ใกล้เคียง เพื่อเป็นประโยชน์ร่วมกันในการบรรเทาความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากปัญหาอุทกภัย

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/ การลงทุน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากกรมชลประทานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำเครื่องวัดระดับน้ำ ในวงเงินประมาณ 7,000-8,000 บาท

อุปกรณ์/เครื่องมือ

-หลักวัดระดับน้ำทำจากท่อนโลหะ ความสูงประมาณ 2, 4 และ 6 เมตร จำนวน 3 หลัก

-วิทยุสื่อสารจำนวน 3 เครื่อง

บุคลากร

-วิทยากรอบรมความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำและการแจ้งเตือนภัยเมื่อเกิดอุทกภัย

จำนวน 3 คน

-พนักงาน อบต. ทำหน้าที่ตรวจวัดระดับน้ำในบริเวณหลักวัดระดับน้ำ จำนวน 3 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
มิถุนายน 2544	-จัดประชุม สภา อบต. เพื่อระดมความคิดเห็นถึงแนวทางในการบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากปัญหาอุทกภัยในชุมชน -ประสานงานกับกรมชลประทาน เพื่อขอความร่วมมือ ในการจัดวิทยากรมาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของ อบต.	-นายก อบต. -นายก อบต.
กรกฎาคม 2544	-จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ และการแจ้งเตือนฉุกเฉินเมื่อเกิดน้ำท่วมอย่างฉับพลันให้แก่พนักงาน อบต.	-วิทยากรจากกรมชลประทาน

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
สิงหาคม 2544	-ประสานงานขอความอนุเคราะห์ข้อมูลสถิติระดับน้ำในแม่น้ำชีในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา เพื่อให้ทราบว่าเป็นแต่ละช่วงเวลาของปีมีระดับน้ำเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร -จัดทำหลักวัดระดับกระแสน้ำบริเวณริมแม่น้ำเพื่อเป็นเครื่องมือ ในการวัดการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในแต่ละวัน	-ปลัด อบต. -ปลัด อบต./ เจ้าหน้าที่จากกรมชลประทาน
กันยายน 2544	-ประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อให้ประชาชน ได้รับทราบ และวางแผนการเพาะปลูกได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เตรียมความพร้อม เมื่อได้รับแจ้งเหตุว่าระดับน้ำในแม่น้ำได้เพิ่มขึ้นจนถึงระดับที่เป็นอันตราย	-ปลัด อบต.
ตุลาคม 2544	-พนักงานของ อบต. ที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ ทำหน้าที่ตรวจดูระดับน้ำในบริเวณหลักวัดระดับน้ำ ในช่วงฤดูน้ำหลาก	-ปลัด อบต.
ธันวาคม 2544-ปัจจุบัน	-เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับระดับกระแสน้ำในแม่น้ำชีให้แก่ชุมชนต่างๆ ซึ่งอยู่ใกล้เคียง เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการบรรเทาความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากปัญหาอุทกภัย	-นายก อบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

--หน่วยงาน/องค์กร--

กรมชลประทาน

--บทบาทความร่วมมือ--

- สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับ การเก็บและรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ และการแจ้งเหตุเมื่อเกิดน้ำท่วม มาอบรมให้ความรู้แก่พนักงาน อบต.
- ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลความอนุเคราะห์ข้อมูลสถิติระดับน้ำในแม่น้ำชีในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา
- ติดตั้งเครื่องวัดระดับน้ำบริเวณริมฝั่งแม่น้ำชีในเขตตำบลหนองไผ่ เพื่อให้พนักงาน อบต. ที่ผ่านการอบรมแล้วใช้วัดระดับน้ำในช่วงน้ำหลาก

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ในเขตตำบลหนองไผ่มักเกิดปัญหาอุทกภัยเป็นประจำทุกปี ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผลผลิตทางการเกษตรและที่พักอาศัยของประชาชน
2. ไม่มีมาตรการแจ้งเตือนภัยเมื่อระดับน้ำเพิ่มขึ้นถึงระดับที่เป็นอันตรายอย่างฉับพลัน เพื่อให้ประชาชน

ได้เตรียมการป้องกันภัยความเสียหายจากน้ำท่วมได้อย่างทันท่วงที ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก

หลังการดำเนินการ

1. มีการรวบรวมข้อมูลสถิติระดับน้ำในแม่น้ำชีในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ทำให้ทราบว่าในช่วงใดบ้างที่น้ำในแม่น้ำชีมีระดับสูงขึ้นจนอาจเกิดอันตราย พร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวให้ประชาชนในชุมชนและในพื้นที่ใกล้เคียงได้ทราบ ทำให้ประชาชนสามารถวางแผนการเพาะปลูกได้อย่างเหมาะสม
2. มีการจัดเวรยามให้พนักงานของ อบต. ตรวจสอบระดับน้ำในแม่น้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก ทำให้สามารถแจ้งเตือนภัยเพื่อให้ประชาชนได้เตรียมพร้อมในการรับมือกับอุทกภัยที่จะเกิดขึ้น ได้อย่างทั่วถึงภายในเวลา 30 นาที

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
- ในช่วงแรกของการดำเนินโครงการ เมื่อระดับน้ำในแม่น้ำชีได้เพิ่มสูงขึ้นจนถึงระดับที่เป็นอันตรายแล้ว การแจ้งเหตุเพื่อให้ประชาชนเตรียมพร้อมในการรับมือกับอุทกภัยที่จะเกิดขึ้น ในบางพื้นที่เป็นไปด้วยความล่าช้าเพราะมีปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร	- ประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือให้ประชาชนที่ได้รับทราบเหตุ ช่วยแจ้งให้ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงทราบ พร้อมทั้งเพิ่มการกระจายข่าวผ่านเสียงตามสายให้ครอบคลุมพื้นที่ในตำบลอย่างทั่วถึง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ความสำเร็จของโครงการนี้ เกิดจากความตั้งใจของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน โดยมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภายนอกรวมถึงประชาชนในชุมชน

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

โครงการนี้มีความต่อเนื่องต่อไปในอนาคต โดยผู้บริหาร อบต. มีนโยบายที่จะจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในชุมชนและอบต. มีแผนงานที่จะประสานงานกับกรมชลประทานในการขุดลอกคูคลองที่ตื้นเขิน รวมถึงการจัดสร้างฝายกั้นน้ำ เพื่อให้ปัญหาน้ำท่วมลดระดับความรุนแรงลงไปในอนาคต

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

โครงการนี้สามารถจะถ่ายทอดให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้เรียนรู้ โดยสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ จะต้องมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงประชาชนในชุมชน และในการจัดเก็บข้อมูลนั้นจะต้องทำด้วยความละเอียดรอบคอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายจิรัตน์ รอดเจริญ
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองไผ่
ที่อยู่ : หมู่ 4 บ้านท่าพยอม ตำบลหนองไผ่ อำเภอด่านมะขามเตี้ย
จังหวัดกาญจนบุรี
โทรศัพท์ : (01) 944-3021

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวพลนีย์ ครุทวงศ์
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองไผ่
ที่อยู่ : หมู่ 4 บ้านท่าพยอม ตำบลหนองไผ่ อำเภอด่านมะขามเตี้ย
จังหวัดกาญจนบุรี
โทรศัพท์ : (09) 161-7429

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวมงคลทิพย์ ใบบัว
ตำแหน่ง : หัวหน้าส่วนการคลัง
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองไผ่
ที่อยู่ : หมู่ 4 บ้านท่าพยอม ตำบลหนองไผ่ อำเภอด่านมะขามเตี้ย
จังหวัดกาญจนบุรี
โทรศัพท์ : (034) 624-150, (09) 913-0578

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ 4 บ้านท่าพยอม ตำบลหนองไผ่ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี 71260
ขนาดพื้นที่	58 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	3,563,900.58 บาท (ปีงบประมาณ 2544) 9.26 % เงินเดือนและค่าจ้างประจำ 27.33 % ค่าตอบแทน 27.33 % ค่าใช้สอยและวัสดุ 16.95 % ค่าอุดหนุน
งบประมาณรายได้	4,317,177.95 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	9 คน ทั้งหมด 6 คน พนักงานท้องถิ่น 3 คน ลูกจ้างประจำ 3 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	3,950 คน
จำนวนครัวเรือน	774 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	20,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลหนองไผ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำชีไหลผ่าน ในฤดูน้ำหลากมักจะมีน้ำท่วม เป็นบริเวณกว้าง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เช่น ทำไร่ ทำนา และทำสวน ลักษณะ สังคมเป็นแบบสังคมชนบท ซึ่งประชาชนในชุมชนมี ความใกล้ชิดสนิทสนมกัน